ChristenUnie
Stadskanaal

Algemene Beschouwingen
op de kadernota Financieel Perspectief

2023-2033

Gemeente Stadskanaal

Magere en vette jaren

Als ChristenUnie willen we vandaag bij een opmerkelijke gebeurtenis stilstaan.
Die is al veel ouder dan deze collegeperiode. Het is de geschiedenis in de Bijbel waar door veel economen aan wordt gerefereerd. Daarin gaat het over de zeven vette en de zeven magere jaren.
Het is het Bijbelse verhaal over Jozef en de farao. Deze is bij velen vast wel bekend. De farao had een droom waarin 7 mooie en vette runderen uit de Nijl kwamen en graasden op de oever. Daarna kwamen er 7 scharminkels van runderen, die deze vette koeien opaten.
Jozef kon de droom uitleggen. De farao wist daardoor dat er in Egypte een aantal zeer voorspoedige jaren zouden komen. Maar daarna zou het rijk worden geplaagd door een aantal jaren van hongersnood. Met die kennis werd een oplossing bedacht: het aanleggen van buffervoorraden.

Een oud Bijbels verhaal. Maar het is ook een verhaal dat nog altijd relevant is.
In 2008, toen de kredietcrisis losbarstte, waren veel landen, bedrijven en gezinnen hier niet op voorbereid. Na vele vette jaren waren weinig mensen klaar voor de magere jaren. Het ontbreken van buffers heeft voor nogal wat kopzorgen gezorgd.

In Stadskanaal hadden wij de financiële voorraadschuren in die jaren gevuld, maar nu deze gebruikt zijn moeten we ook weer opbouwen.
In de nota financieel perspectief heet dit een robuuste reservepositie. Genoeg financiële middelen om risico's op te kunnen vangen. Als ChristenUnie willen we ook investeren. Mogelijkheden voor o.a. beleidsverplichtingen, onderhoud, duurzaamheid en jeugd & gezin. Een gezonde balans.

De ChristenUnie Stadskanaal zet zich in voor het werk wat hier in Stadskanaal gedaan moet worden. Gelukkig kunnen wij hier in de raad in alle rust en vrede het beste zoeken en het goede doen voor al onze inwoners. Onze gemeente met haar inwoners verdient het dat wij als Gemeente, College en raad onze best hiervoor doen.

In de afgelopen jaren van meerdere crises mochten we zien wat voor een sterke samenleving wij in onze gemeente hebben. Wat mogen we daar blij mee zijn! Dat geeft veel vertrouwen: samen kunnen wij heel wat stormen doorstaan.

Inleiding

De kadernota Financieel Perspectief 2023-2033 is een bijzondere.

We kijken immers bij begrotingen naar het jaar dat volgt en de drie jaren die daarna komen. In 2020 keken we zodoende vooruit tot en met 2024. Het begrotingstekort zorgde voor een zorgelijk financieel perspectief voor de gemeente.
Maar de gezamenlijke raadsconclusie was "tot hier en niet verder".

Wat er allemaal gevolgd is weten we. Het Rijk heeft dit signaal, en meerdere in den lande zoals het initiatief Raden in Verzet, gehoord.

Het is goed om met deze kadernota financieel perspectief vroegtijdig te sturen op gezonde, duurzame en reële begrotingssaldi en een robuuste reservepositie te creëren. De kadernota is financieel kaderstellend voor perspectiefnota's in het komend decennium. Dit is verstandig om zodoende minder verrassingen te hebben en goed vooruit te kunnen kijken.

En we zijn als ChristenUnie ook erg blij dat we als gehele raad de (beleidsarme) begroting 2023 in de raadsvergadering van 7 november 2022 hebben vastgesteld. Daarbij roep ik ook in herinnering dat we raadsbreed hebben ingestemd om onze voorraadschuren weer te vullen. Dat was in de raadsvergadering van 19 december tijdens het vaststellen van de Nota Reserves en voorzieningen.
De Algemene reserve hebben we gelimiteerd tot aan de ondergrens van 8 miljoen euro. Voor dekking van resterende exploitatietekorten kunnen we de reserve Verkoop aandelen Essent in zetten. Op 19 december hebben we ingestemd met het aanvullen van deze reserve tot aan het oorspronkelijke niveau van 14 miljoen euro. De resterende overschotten worden toegevoegd aan de Algemene reserve.

Op een aantal onderwerpen willen we nader ingaan;

Griffie

Terecht wordt opgemerkt dat de functie van de griffie in de afgelopen jaren sterk ontwikkeld is. Er wordt steeds meer van de griffie verwacht terwijl de formatie hiervoor niet voldoende is. We denken dus ook dat het een goede zaak is om te sturen op een toekomstbestendige griffie. Onze dank gaat ook zeker uit naar het vele werk vanuit de werkgeverscommissie.

Ondermijning

Eind vorig jaar stond het beleid mensenhandel Stadskanaal op de agenda. Daar hebben we toen ingestemd met het aanstellen van een aandachtsfunctionaris mensenhandel. Maar ondermijning is breder dan enkel mensenhandel. Ondermijning is een groter wordend maatschappelijk probleem.
Met name in het landelijk gebied en in kwetsbare wijken is toename waar te nemen. We moeten nu actie ondernemen, en dat gebeurd gelukkig ook al op provinciaal niveau. Goed te lezen dat ook in Stadskanaal budget wordt ingezet om aan de provinciale inzet mee te werken. Verheugd zijn we met de inzet van onze portefeuillehouder in het college op dit gebied.

Nedersaksenlijn

We lezen onder de strategische opgaven ook de Nedersaksenlijn. We hebben het nogmaals nagezocht, maar als ChristenUnie stond het al in het verkiezingsprogramma van onze voorloper de RPF in 1998. We zijn dus ook erg blij dat we toch weer op het juist spoort zitten met de treinverbinding tussen Veendam en Stadskanaal. Eind vorig jaar is het bidbook overhandigd in Den Haag waar de Tweede Kamer eigenlijk niet omheen kan. We hopen en verwachten het eigenlijk ook wel dat de bijdrage van 63 miljoen euro vanuit het Rijk er ook daadwerkelijk gaat komen, zodat we écht van start kunnen gaan.
In het verlengde daarvan stemmen we dus van harte in met de ontwikkeling van de Stationslocatie genoemd bij het programma Leefbaarheid.

Gemeentehuis

Een deskundig onderzoek om te komen tot een goed afgewogen voorstel m.b.t. verbouw/ aanpassing danwel nieuwbouw voor ons gemeentehuis lijkt ons een noodzakelijke en gewenste eerste stap. In de uiteindelijk te nemen beslissing zullen de exploitatievoordelen en netto jaarlasten zeker zwaar meewegen.
We hebben nog wel een aanvullende vraag op onze ingediende technische vraag. Het antwoord op onze vraag op grond van welke wet het gemeentehuis in 2030 het energielabel A++ zou moeten hebben, was dat er geconformeerd wordt aan het Klimaatakkoord van 28 juni 2019. Echter hierin staat niets opgenomen over dit label. Hoe ziet het college dit?

Voor de ChristenUnie is het uitgangspunt dat het hoe dan ook toekomstbestendig, duurzaam en een prettige plek zal zijn om te werken.

Welstad

De besparingsmogelijkheid voor Welstad kan uitgelegd worden als een bezuiniging op het sociaal domein. Maar het bedrag wordt ten eerste over meerdere jaren geeffectueerd en ten tweede moet wat ons betreft de nadruk ook gelegd worden op de overhead en huisvesting.

Aandacht voor wonen en samenleving

→ De gemeente Stadskanaal is een plek waar onze inwoners met plezier wonen en ook graag blijven wonen. Al is dit niet voor iedereen mogelijk door verschillende oorzaken. Vooral starters hebben het lastig in de huidige woningmarkt, er zijn geen of nauwelijks huurwoningen en door de gestegen huizenprijzen is het kopen van een woning ook lastiger. De jeugd is de toekomst, daarom willen wij er alles aan doen om jongeren aan Stadskanaal te binden. De starterslening kan starters helpen in de financiering van een woning tot 175.000 euro. Deze grens is in onze ogen niet meer realistisch. Op dit moment is er welgeteld 1 huis in onze gemeente, als op je Funda kijkt, die aan die grens voldoet.

Graag zien wij dat deze grens wordt verhoogd en gelijk wordt gesteld aan de nationale hypotheek garantie. Dit om starters meer kansen te bieden in de gemeente Stadskanaal en de starterslening meebeweegt met de woningmarkt.

→ Een duurzame samenleving is voor de ChristenUnie van grote waarde, dit vinden wij waardevol. Maatschappelijke gebouwen met verschillende functies zijn hierin van groot belang, echter is de staat van deze gebouwen niet altijd goed. Denk bijvoorbeeld aan sportaccommodaties, buurthuizen en scholen. Graag zien wij dat hierin geïnvesteerd wordt om de organisaties welke gebruik maken van deze gebouwen toekomstperspectief te bieden en een fijne locatie om van uit te werken.

→ Bij de strategische opgaven blijkt dat er veel op de ambtelijke organisatie afkomt. En gaan zeker akkoord met het mogelijk maken van extra inzet.
De complimenten ook aan de organisatie voor alles wat er in de afgelopen jaren is neergezet, met name ook in de opvang van de oorlogsvluchtelingen en de asielcrisis.

We willen met het oog op de Regiodeal, thema wonen, ook meegeven dat de kleine kernen mogelijkheden moeten krijgen voor woningbouw.

→ We zien bij 'extern onderzoek groen' mogelijkheden om te besparen. Met name in versoberingsmaatregelen boom- en bosbeheer. Dat is voor natuur en biodiversiteit een winst. Maar we willen voorkomen dat er in de openbare ruimte in wijken en dorpen een verrommeling ontstaat. We zien o.a. lichtmasten en bewegwijzering die nodig toe zijn aan opschoning. In de kernen zien we de zaken graag schoon en heel. We hebben nu meer financiële ruimte, maar we hebben dus zeker wat in te halen op dit gebied.

Slotwoord

Als de afgelopen jaren ons iets duidelijk hebben gemaakt, dan is het wel dat het leven niet maakbaar is en eindeloze economische groei een prijs heeft.
We zien ook dat aandacht en zorg voor elkaar, de ander echt zien staan, veel verschil kunnen maken. Als ChristenUnie kiezen we voor een economie waarin niet maximale groei, maar de bloei van mensen en de samenleving centraal staat.
We mogen grote plannen en verruimingsmaatregelen hebben voor het komend jaar en voor de jaren daarna. En we zijn er als fractie van ChristenUnie ook van overtuigd dat beide een goede zaak is.

Tenslotte willen we als overheid dienstbaar zijn aan onze burgers. We zien dat als een taak en een roeping, ons door God gegeven. De politiek van de ChristenUnie is een politiek van geloof, hoop en liefde. In die hoop steken we de handen uit de mouwen en doen we wat we kunnen doen.

We besluiten onze beschouwingen met de wens, dat allen die daarin een taak en verantwoordelijkheid hebben, in afhankelijkheid van de Heere en onder Zijn zegen deze mooie Gemeente en allen die daar in wonen en werken, op een rechtvaardige wijze mogen blijven besturen.

Wij bidden u als college en ambtenaren in dit alles dan ook Gods zegen toe bij de uitvoering en in het dagelijks werk.